

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ЛОШИЯТ РИЦАР
АНГЛИЙСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало някога един рицар. Той бил от знатен род. Още от момче бил горделив и зъл. Баща му паднал убит в една война, каквито ставали тогава често, а майка му умряла от скръб по мъжа си. Момъкът останал сам в огромния замък и наследил голямо богатство.

В подземията на замъка били натрупани купища злато и сребро. Рицарят можел да плаща на многобройни слуги и да поддържа придворни. Замъкът му приличал на царски дворец: би рекъл човек, че не е замък, а цял град, построен над скалите: толкова много крепости, кули и сгради имало в него.

Един ден, когато рицарят се готвел да отиде на лов, някакъв старец, опърпан и окъсан, се отбил в замъка и помолил да го приберат да преспи. Господарят заповядал да го изпъдят.

Но пътникът отишъл при него и му казал:

— Ти си наредил да ме изгонят от замъка. Не постъпваш добре: аз съм беден и наглед нищожен човечец. Ала недей мисли, че не мога да ти бъда полезен! Ние всички имаме нужда един от друг и трябва да си помагаме.

Тия кротки думи разгневили рицаря. Той викнал:

— Я се махай оттука, скитнико! Нито си ми потрябвал, нито ще видя от тебе някаква полза.

И той заповядал на слугите да пуснат кучетата и да ги насъскат върху стареца. Най-старият слуга, който се казвал Гот, като чул това, помолил господаря да остави на него тая работа. Сетне отишъл при бедняка, хванал го под ръка, отвел го в своята стая, дал му един хляб и рекъл:

— Не се сърди на нашия господар, старче! Той е днес ядосан по друга причина, но обикновено е добър човек. Ела след мене! Аз ще те изведа от замъка през един таен проход.

Непознатият поблагодарил на добрия слуга и тръгнал подире му. Минали през дълго подземие и излезли на една поляна, в началото на гората. Когато слугата си подал ръката на стареца, за да се сбoguва с него, пътникът му казал:

— Твоят господар, колкото и да го оправдаваш, е виновен не само пред мене, а и пред мнозина още. Всеки знае неговата надменност и жестокост. Той е напакостил на хиляди хора. Време е вече да получи онова, което е заслужил. Обърни се и виж!

Слугата Гот се обърна към замъка. Но къде е замъкът? Никъде не се виждал. Няма го. Вместо него се издигала непроходима гора, черна, сякаш гора от каменни дървета. Над нея летели с грачене цели ята гарвани и врани.

— Виждаш ли? — попитал пътникът, който бил магьосник. — Тая гора е някогашният замък, а тия черни птици са придворните и слугите, които помагала на рицаря в неговите злини или мълчаха и одобряваха всичко, което правеше той.

Като чул това, Гот паднал на колене пред магьосника и му казал, просълзен от състрадание към своя господар:

— Ти имаш голяма власт, както те виждам. И аз признавам, че моят господар не беше цвеле за мирисане. Но не ти ли се вижда, че това наказание, което му наложи, е голямо? Човек трябва да бъде справедлив дори и когато е магьосник.

— Ще ти отговоря — казал магьосникът. — Несправедливо би било наказанието, ако аз убиех рицаря. Ала ти виждаш, че не съм го убил. Аз го преобразих на бухал и ти ще го откриеш всред тая каменна гора, кацнал върху развалините на замъка.

— Но няма ли средство да му се помогне някак?

— Има. Магията може да развали някоя млада мома, ако съжали рицаря от все сърце и го обикне. А дотогава твоят господар ще страда, за да разбере как са страдали ония, които е измъчвал.

След тия думи магьосникът се изгубил, сякаш потънал под земята.

Слугата решил да тръгне по села и градове и да разправя колко голяма награда би получила онази девойка, която отиде да спаси владетеля. Той разказвал на всички за магията, ала никоя мома не се наемала да тръгне: навсякъде било известно, че рицарят е зъл човек, а на девойките не се искало да имат подобен съпруг.

Но ето, че разказът стигнал и до ушите на една стара скъперница, която имала две дъщери.

— Я тръгвайте скоро е мене! — им рекла тя. — Каквото ще да става, ала една от вас трябва да се омъжи за господаря на замъка. Слушала съм, че там има много съкровища. Мене ми трябва такъв зет.

И като се обърнала към слугинята, викнала й:

— Мей, дай тук куфара, да наслагаме в него нещата!

Момата донесла огромен куфар, в който господарката ѝ турила празничните дрехи и накитите на дъщерите си.

Мей била сираче. Още от малка я била прибрала скъперницата, която живеела от лихварство. Към Мей тя се отнасяла много грубо. Хокала я, никога не ѝ давала да си дояде. Двете дъщери били също като майка си, ако не и по-лоши.

Тръгнали на път. Спрат ли се някъде, Мей трябвало да накладе огън, да донесе вода, да сготви. Освен това длъжна била да стои край госпожиците, без да мигне, да не би да се събудят и да поискат нещо. Ненаспала се, ненахранила се, момата носела през деня подир господарките си тежкия куфар, а те се обръщали към нея с подигравки и постоянно ѝ подвиквали да бърза, че замъкът е далече.

Дълго вървели те, докато стигнат до омагьосаната гора. Посрещнал ги старият Гот и им казал:

— Бог да ви благослови, господарки, че сте дошли да отървете моя повелител от магията! Само ви моля да бъдете внимателни, да не се случи нещо лошо.

Лихварката се оскърбила от тая намеса:

— Я ти недей приказва много! Какво ще правим — то си е наша работа. Недей се бърка! Само ни покажи замъка със съкровищата.

После се обърнала към слугинята и ѝ рекла:

— А ти, дрипло, ще стоиш тук. Наклади огън, свари вечеря, натъкми палатката и извади да изгладиш новите ни дрехи, че се тъкмим за сватба!

На Мей било страшно да остане сама в това диво и безлюдно място, но нямало какво да прави: съгласила се. А господарката ѝ тръгнала с дъщерите си подир слугата. Те трябвало да вървят дълго, защото гората била непроходима: нямало път, ни пътека. Минавали през храсти, провирали се между бодливи дървета, спъвали се в скали и камъни. И трите жени се оплаквали, че са си изкъсали дрехите, издрали нозете и изболи ръцете.

— В тая ли проклета гора намери да живее глупавият ти господар? — казвали те на Гот. — Той трябва да е цял дивак.

Но най-после между дърветата се провидели високите стени на замъка. Жените ускорили своя ход. Дочули човешки стъпки, враните и гарваните се спуснали на ята към тях и почнали да грачат, като ги гледали с молба в очите.

Лихварката и дъщерите и почнали да пъдят птиците, макар че Гот им казал да не ги закачат, за да не стане нещо.

— Ишшшш! Махайте се оттука, проклети врани! — викали жените, като хвърляли по тях камъни.

Птиците се разбягали с жаловит писък на всички страни. Госпожата и госпожиците влезли в разрушения замък.

— Това не е замък, а гробище — извикала лихварката. — Кой беше оня глупак, който ни излъга да бием път чак дотук?

В това време се зачули жални вопли, които идели от една голяма зала в замъка. То било и ридание, и молба за помощ, и оплакване. Ала нито на майката дожаляло, нито на дъщерите.

Лихварката казала с досада:

— Тю, колко е неприятно да слушаш такива крясъци! Кой ли пък се е развикал? Няма ли някой да му каже да млъкне?

— Тъй плаче моят господар — отвърнал Гот. — Нали сте дошли уж да му помогнете?

— Та защо не ни каза, че господарят ти е бил такъв ревльо? — рекла троснато госпожата. — Тогава нямаше и да идваме.

Те влезли в една огромна полутъмна зала, дето се виждала разкошна покъщнина, покрита с прах. На прозореца бил кацнал голям бухал. Огнените му очи се въртели. Като усетил, че идват хора, той престанал да издава писъци.

— Този ли е твоят господар? — запитала лихварката.

— Той е.

— Е, какво да сторим сега, за да развалим магията и да станем владетели на замъка?

— Една от госпожиците трябва да покаже с нещо своята обич към него.

— Хайде, дъще — рекла тогава лихварката на по-голямата си дъщеря, — покажи се любезна към това отвратително чудовище! Иди го погали, само се пази да те не клъвне, па му закачи на врата своята огърлица от бисер: по-скъпо нещо от нея ти нямаш.

— Как не! — викнала презрително госпожицата. — Потрябвало ми е да галя бухал! И цяло царство да ми дават, не се и допирам до него. А пък ако е за огърлицата, аз ще му я хвърля оттук. Ей я!

И тя хвърлила огърлицата, с която ударила бухала по главата. Птицата страшно се ядосала. Тя запляскала с крила, надала ужасен

писък и се хвърлила към момата, клъвнала я по главата, после налетяла на майката, която също клъвнала. И двете жени се сковали от страх на местата си. После почнали да стават все по-малки, покрили се с пера и майката се превърнала на врана, а дъщерята — на сврака.

Госпожата се тъкмяла да извика: „Какво е това?“, но вместо думи се чул врански грак: „Гра-гра-гра...“ И двете птици хвъркнали и полетели въвн от замъка.

Като видяла това, по-малката дъщеря се хвърлила към бухала, стиснала юмруци и завикала гневно:

— Ах, ти, отвратително чудовище! Затова ли си кацнало тука — да омагьосваш добрите хора? Проклето бъди — и дано никога се не намери човек да ти дойде на помощ!

Тя искала да говори още, но внезапно и от нейната уста излязъл грак наместо думи. И тя се била превърнала на сврака като сестра си.

Тогава старият верен слуга се разплакал от отчаяние; той се свил на прага на чертога, затулил си лицето с ръце и почнал да стене:

— Ах, клети мой господарю! Няма вече никаква надежда. Кой ще дойде да те отърве?

През това време слугинята Мей си свършила работата и седнала да чака своите господарки. Чакала ги дълго, а те все не идвали. Какво ли им се е случило, та не се връщат? Решила най-сетне да върви да ги търси.

Мей поела същата пътека, по която ги видяла, че тръгнали. Но след малко пътеката се изгубила. Момата се озовала всред глуха и страшна гора. Наоколо било тъмно. Клоните на дървесата се преплитали. Гората била много гъста. Между стъблата пълзели къпини и други бодливи растения. Девойката си издраскала ръцете, нозете и лицето. Дрехите ѝ станали на парцали. Ала Мей била упорита. Тя вървяла, без да се отчайва. Най-последно съгледала сред дърветата и храстите черните стени на полуразрушения замък.

И над нея почнали да се въртят гарваните и враните. Отначало техните тревожни писъци я смутили и дори поуплашили, но когато видяла, че птиците се въртят около нея и я гледат жаловито, станало ѝ мъчно за тях. Момата разтворила чантата с храната, разчупила два големи хляба и взела да ги троши. Птиците се спуснали да кълват трохите, като надавали радостни писъци. Един едър гарван кацнал на рамото на Мей, па ѝ казал с човешки глас:

— Бъди благословена, добра девойко! Ти ни направи голяма добрина, като ни даде да се нахраним. Ала още по-голяма добрина ще направиш на господаря ни, ако не се побоиш да влезеш в замъка и да отървеш рицаря от магията.

Момата тръгнала към развалините. Над нея се спуснали две свраки и една врана, които грачели зловещо и се силели да я клъвнат по лицето. Дори враната се хвърляла право към очите ѝ — да ги изкълве. Мей се бранела с кърпата си, но това не помагало. Ала другите врани и гарвани се нахвърлили върху злите птици и ги пропъдили надалече.

Девойката стигнала до замъка. Когато чула скръбните писъци на бухала, сърцето ѝ се свило от жал.

И тя влязла в големия чертог. На прозореца стоял бухалът и продължавал да стене. От очите му капели едри сълзи. Момата се затекла към него, почнала да го гали и нежно да му говори:

— Клето бухалче! Защо плачеш и въздишаш? Кажи ми, ако можеш да говориш! Всичко съм готова да направя, за да ти помогна.

Едва Май изрекла това, разнесъл се оглушителен трясък, земята се разтърсила. Стените на замъка се разлюлели.

Бухалът изчезнал, а пред момата се явил отневиделица хубав мъж, облечен в дрехи от свила и кадифе. Той и се поклонил любезно, хванал я за ръка и рекъл:

— Благодаря ти, скъпа девойко, че ме отърва от магията. Едничка ти доказа, че ме обичаш. Желаяш ли да ми станеш съпруга?

— Желая — отговорила срамежливо Мей. — Но къде са ония, които бяха мои господарки?

Рицарят се понамръщил, като чул тоя въпрос:

— Те се отнесоха към мене с омраза, подигравки и презрение. Но аз бях заслужил това, защото по-рано се отнасях също тъй към околните. Твоите господарки бяха превърнати на птици. Сега обаче магията се развали и те са приели навярно отново човешкия си вид.

И наистина не само трите жени, а и всички придворни и слуги на рицаря били станали отново хора. Замъкът добил също по-раншния си изглед.

Рицарят се оженил за Мей и заживял щастливо с нея. Той не бил вече зъл. Напротив, по-добър от него нямало вече по цялата земя. Господарките на Мей, разкъсвани от завист, напуснали замъка

опозорени, макар че момата ги канила да останат и да заживеят при нея.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.